

Velja po pošli:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . " 2:20
za Nemčijo celoletno . . . 28.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
v upravi prejema mesečno . . . 1:70

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . 7.—
za Nemčijo celoletno . . . 8.—
za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENE

Inserati:

Enostolpna petstvarsta (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . " 13 "
za trikrat . . . " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poročna oznaka: zabavne, smrtne itd.:
enostolpna petstvarsta po 18 vin.

Poslano:

enostolpna petstvarsta po 30 vin.

Izhaja vsak dan, izvenredno ob
delje in praznike, ob 5. uri pop.

Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nevrnjeni pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 4 strani.

Organizirana blaznost.

Kancler angleškega zaklada Lloyd George je nedavno vedno naraščajoče oboroževanje držav imenoval organizirano blaznost. Pomislimo, da znaša budget za armado in mornarico samo na Nemškem za leto 1914 dve milijardi in pol mark! Ni čuda, da je bavarski ministrski predsednik, znani katoliški filozof baron Hertling vzkliknil: »Nemško ljudstvo teh bremen ne bo moglo dolgo nositi.« Milijarde, ki jih zdaj Francija posoja Rusiji in balkanskim državam, se bodo večinoma porabile za orožje in municijo, če odštejemo železnice in podobno, kar pride tudi kulturnim potrebščinam prav.

V obstoječih razmerah je to oboroževanje seveda neizogibno. Toda razmere, ki k temu silijo, so same nezdrave. Če se nobene pogodbe več ne spoštujejo, če večine brez vsake morale tlačijo manjšine, če se daje prav samo tistemu, ki ima moč, naj uganja še take krivice, potem je samoposebi umevno, če država državi ne zaupa, če so narodi v državah nezadovoljni in če ena država komaj čaka, da se ji nudi prilika sosedo zadaviti. Egoizem, narodna nestrpnost in kapitalizem, ki so mesto krščanstva postali temelj modernim državam, nujno vedejo do militarizma ali do organizirane blaznosti.

Vendar bi bilo še vedno lahko mogoče, da bi se oboroževanja po medsebojnem dogovoru nekoliko omejila. Lord angleške mornarice Churchill je to večkrat predlagal, zadnjič oktobra meseca lanskega leta in sicer v popolnoma sprejemljivi obliki. Anglija in Nemčija naj vse nameravane mornariške gradbe za 12 mesecev preloži, tako da bi 360 milijonov prihranili. Zoper ta predlog so se seveda takoj oglasili tisti, ki od organizirane blaznosti evropskih držav živijo: upravni svetniki, fabrikanti in liferanti za vojne potrebščine. Ti so začeli liti krokodilove solze za »uboge delavce«, ki bi izgubili zaslužek, če bi gradba dreadnoughtov počivala. Ne pomislijo pa, koliko bolj potrebnih kulturnih naprav bi se dalo s temi milijoni začeti, tako da bi delavcem ne bilo treba čisto nič stradati. S podobnimi argumenti kakor izdelovalci jeklenih oklepov so argumentirali svojčas tudi južnoameriški plantanžni veleposestniki zoper odpravo sužnjev.

Da se Churchillov predlog ne sprejme, je pa tudi z drugega stališča umevno. Nemčija Angliji ne zaupa, Anglija Nemčiji ne. Nemci ne verjamejo, da bi si Angleži v slučaju, da se gradba dreadnoughtov za dvajset mesecev prekine, ne znali kako drugače pomagati in ravno tako mislijo Angleži o Nemcih. Isto velja za nas in Italijo, za Italijo in Francijo itd. Moderne države so zašle, tako da si ne morejo več drugače pomagati, kakor da se lepega dne vržejo vse druga na drugo. Temu strašnemu in usodnemu trenutku gremo želibog neodoljivo nasproti. Prihodnost kulturnega človeštva v Evropi se bo zopet odločila z ognjem in mečem.

Gospodarski pregled.

Preteklo soboto, dne 10. t. m. je imel generalni svet Avstro-ogrške banke svojo prvo sejo v tekočem letu ter je vzel na znanje računski zaključek za minulo leto in pa poročilo novega glavnega tajnika barona Schmieda, ki je prevzel mesto vpokojenega dvornega svetnika Prangerja. Iz objavljenih številkih povzamemo, da je bilo leto 1913 zelo ugodno za banko, ki bo razdelila nad 46 $\frac{1}{2}$ milijonov K čistega dobička. Država dobi od te svote 22.374.970 K, h kateri pa pride še dohodek iz 5% davka onih bankovcev, ki so bili v prometu nad vsoto davka proste rezerve (600 milijonov), in ki znaša letos, ko ga mora plačati banka skoro za celo leto, nekaj nad 11 milijonov. Letošnja razdelitev dobička odgovarja 9:221% tmemu obrestovanju delniške glavnice (210 milijonov K), medtem ko je laniški dobiček vrgel le 8:571% tne obresti; na delnico odpade letos 129 K, lani pa

120 K. Dragi denar minulega leta — bil je tako drag, kot že 40 let ne — je prinesel osrednji banki, kakor tudi drugim denarnim zavodom mnogo večji dobiček kot prejšnja leta.

Številke računskega zaključka so bile trgovskemu svetu že iz prejšnjih situacijskih poročil večalimani znane, zato se je glavna pozornost obrnila poročilu tajnika, ki je najprvo obrazložil razmere na denarnem trgu in nato primerjal z njimi sedenji položaj osrednje banke. Prišel je do zaključka, da sedaj še ni mogoče znižati obrestne mere, da si se je to že ta dan zanesljivo pričakovalo, posebno ker je ravno par dni poprej Angleška banka šla s svojo obrestno mero za pol odstotka dol in je tudi sicer na nemškem trgu opaziti veliko izboljšanje v denarnem prometu. Tajnik je utemeljeval svojo odločbo z neugodnim položajem banke v lombardnem prometu. Poročilo tajnikovo je z onim, ki je je podal na seji dne 23. dec. 1913 v očitnem nasprotju. Pred Novim letom je presojal namreč položaj banke in splošno situacijo še jako optimistično, sedaj pa ravno nasprotno; zadnji december je bil za banko jako malo napet in tudi portfelj se ni dosti izpremenil, torej mora biti vzrok druge. Ne motimo se, ako ga iščemo v mednarodnem položaju, ki se je po Novem letu res poslabšal in je posebno dvomljiv vsled balkanskega vprašanja, ki obeta letos postati zopet aktualno.

Se nekaj na Balkanu zahteva našo pozornost z gospodarskega vidika. V Srbiji in ostalih balkanskih državah je opaziti hitro izpodrivanje naše trgovine na korist nemške. Belgrajski listi pripisujejo ta pojav delovanju bivšega nemškega konzula v Belgradu, dr. Schlieben, ki je ravnokar stopil na čelo nove belgrajske banke Srbije diskontne družbe, katero so baje ustanovili Schaffhausenska družba in Darmstadtska banka. Zgodovina dela konzula dr. Schlieben je zanimiva, ker je moral vsled intervencije našega zunanjega ministristva zapustiti Belgrad in izstopiti iz drž. službe. »Moral« ni povsem točno povedano, ker je konzul dr. Schlieben prostovoljno zapustil drž. službo, ker so ga vsled naše zahteve premestili iz Belgrada v neko južnoameriško mesto. Kot konzul je zelo intenzivno deloval za nemško trgovino ter je porabljal tudi svoj politični vpliv, da je oškodoval naše interese, koristil pa onim nemških trgovcev. Ker pa je v svojih nastopih proti naši monarhiji tako daleč šel, da je — kar se mu je dokazalo — v protiaustrijskem zmislu inspiriral belgrajske liste in ista poročila objavljati v nemškem časopisu, je naše zunanje ministristvo končno vendar zahtevalo in tudi doseglo njegovo premestitev iz Belgrada. Ta za svojo domovino delavni in tudi zaslužni mož ni sicer več konzul, ampak živi kot privatnik v Belgradu, kar je pa tem večje ga pomena, ker on sedaj lahko javno dela za nemško trgovino in proti nam, ne da bi bilo treba nemški vladi šteti ga in njegova nam nasprotna dejanja kriti. Nekaj pomembnih dogodkov, ki so se zgodili pred nekaj tedni se splošno pripisuje njegovega vplivu in delu; naj navedem le oddajo velikih dobav srbske vlade nemškim trdnjam, da si bila ponudba naše Alpine Montan-družbe za okroglo sto tisoč cenejša kot nemška konkurenca.

Ako pomislimo, da bo Nemčija v kratkem času zasedla našo, tekom dolgih let in s požrtvovalnim delom pridobljeno posest na Balkanu, bomo lahko razumeli nemško politiko, kakor je šla preko nas v zadnjih petih letih. Res bi bilo škoda kosti le enega pomernskega grenadirja, ako bi se z njihovo žrtvijo se škodovalo domačemu gospodarstvu. Dr. Č.

Novim in starim naročnikom „Dom in Sveta“.

Radi tiskarskega štrajka ne moremo pravočasno natisniti 1. in 2. sešitka »Dom in Sveta«. Prosim Vas pa, da vključ temu ostanete zvesti naročniki našemu listu, ki dobi letos novo skrbno uredništvo, pa tudi med sotrudniki

mного svežih izbranih moči. Istotako bo pokazal list tudi v svoji zunanji opremi novo lice in ostane na višku novodobne tehnike.

Ker se mora pa naš list boriti z ogromnimi stroški, nam je na tem, da vključ zakasnelosti 1. številke pridobimo še več novih naročnikov, zato hoče založništvo naročnike, ki so naročnino za leto 1914 že doposlali in ki jo v kratkem dopošljejo, odškodovati na ta način, da jim da priliko, omisliti si za izredno nizko ceno sledeča lepa dela naše književnosti:

Finžgar, »Pod svobodnim solncem« 2 zvezka, mesto 6 K 80 v., samo 3 K 40 v.

Sheehan, »Dolina krvi«, mesto 4 K 20 vin., samo 2 K 40 vin.

Dickens, »Povest o dveh mestih«, mesto 5 K 50 v., samo 2 K 80 vin.

Grafenauer, »Zgodovina novejšega slov. slovstva«, 1. in II. del, mesto 8 K 20 v., samo 5 K 10 vin.

Alešovec, »Kako sem se jaz likal«, 3 zvezki, po 1 K 20 v., mesto 3 K 60 vin., samo 1 K 80 vin.

Haggard, »Dekle z biseri«, mesto 2 K 20 v., samo 1 K 20 vin.

Alešovec, »Ljubljanske slike«, mesto 1 K 80 v., samo 20 vin.

Colona, »Juan Miseria«, mesto 1 K samo 50 vin.

Alešovec, »Ne v Ameriko«, mesto 1 K 50 vin., samo 80 vin.

Sienkiewicz, »Skozi pustinje in puščave«, mesto 2 K 80 v., samo 1 K 50 v.

Haggard, »Roža sveta«, mesto 2 K 80 vin., samo 1 K 60 vin.

Sardenko, »Roma«, mesto 2 K samo 1 K 10 vin.

»Dom in Sveta« letniki 1899, 1900, 1902, 1904, 1905 mesto 9 K samo 6 K.

»Dom in Sveta« letnika 1908 in 1912 mesto po 10 K, samo 5 K.

Označene cene se razumejo za broširane izvede; kdor želi vezane knjige, naj blagovoli to pri naročilu naznaniti. Vezavo zaračunamo posebej po običajni ceni.

Cene veljajo samo za naročnike »Dom in Sveta« in ugasnejo najpozneje koncu februarja, po potrebi jih prekličemo založništvo že prej. Umevno je, da velja ta ugodnost tudi za nove naročnike.

Pri naročilu blagovolite pripomniti, da naročate kot predplačnik »Dom in Sveta«.

Naročnikom, ki so plačali naročnino za leto 1914, oskrbi označene knjige vsaka knjižarna, ki pa mora naznaniti založništvu naslov dotičnega naročnika.

Ljubljana, 15. jan. 1914.

Katoliška bukvarna.

HRVATJE DOBE 40 MILIJONOV?

Zagrebski krogi trde, da se je ob Tiszovem posetu v Zagrebu sklenilo, da dobe odsej Hrvatje za hrvaške avtonomne zadeve 40 in ne 30 milijonov kron, ki so jih dozdaj dobivali.

ALBANSKE ZMEDE.

Reichspost poroča, da se velevalisti radi Albanije živahno posvetujejo in da se Italija in Avstro-Ogrska pripravljata, da odpošljeta, če bo potrebno, tjakaj vojake, ker je vse zmedeno. Naglašajo se pa na merodajnem mestu, da ne gre v Albanijo za monopol Italije ali Avstrije, marveč da se nameravane policijske akcije v Albaniji lahko vsaka velesila udeleži, če hoče. »Temps« pa poroča iz Valone, da Avstrija in Italija odklanjata, da bi vojake v Albanijo odposlali. Kontrolna komisija je nameravala zahtevati, da naj posadka v Skadru odpošlje 500 mož proti Tirani. Dve italijanski vojni ladji sta v Brindiziju pripravljene, odjadrate proti Albaniji, če se položaj poslabša. Kontrolna komisija sodi, da vlade ne more prevzeti, dokler zapoveduje Essad paša v Draču. Poodlastili so al-

banske delgate, da naj se k Essad paši podajo in zahtevajo, da odstopi. Kakor poroča »Wiener Allg. Zeitung«, vladni krogi v Atenah izjavljajo, da grški vojaki še niso pričeli zapuščati Epira. Nadalje se iz Aten poroča, da bo general Danglis imenovan za generalnega guvernerja v Epiru (grškem seveda).

TEKMA MED GRKI IN TURKI NA MORJU.

Grki nameravajo naročiti nove torpedovke tudi v Stettinu pri ladjedelnici »Vulkan«. Štiri torpedovke so Grki že, kakor znano, na Angleškem naročili. »Frankfurter Zeitung« pa poroča iz Carigrada, da si je Turčija zagotovila neki dreadnought, ki bo kmalu dogotovljen in ki se na račun Argentiniije gradi v neki ameriški ladjedelnici. Turki bodo novi dreadnought nazvali »Mahmud Fathi«, t. j. osvoboditelj.

INOZEMSKI KAPITAL V SRBIJI.

Belgrad. Štiri velike ruske banke bodo v Srbiji otvorile svoje podružnice s šestdesetimi mil. glavnice. Tudi Banco di Roma otvori v Belgradu svojo podružnico ter bo zlasti financirala številne nove zgradbe. Sploh italijanski kapitalisti zelo hite izbrati neurejeno razmerje med Dunajem in Belgradom na škodo avstrijske trgovine in industrije.

KOLIKO JE STALA MOBILIZACIJA V JUŽNI AFRIKI?

Razen v Randu in v okrajih Pretoria in Frauresmith so mobilizirano milico povsod odpustili domov. Pod orožjem je še 30.000 mož. Stala je mobilizacija dva in pol do pet milijonov mark. Razven dveh so vsi uglednejši delavski voditelji zaprti. Stavka po železnica je povsod končana razven v Pretoriji in v Durbanu.

PREOSNOVE V ARMENIJI.

Rječ poroča, da se pogajanja Rusije s Turčijo glede na Armenijo kmalu končajo. Porta je že glavnim ruskim zahtevam pritrdila. Armenija se razdeli v dva vilajeta. Generalna guvernerja bosta turška podanika, a imenovana bosta sporazumno z velesilami.

ABBE LEMIRE ODSTOPI KOT PODPREDSEDN. FRANCOSKE ZBORNICE.

V kuloarjih francoske zbornice se je dne 19. t. m. govorilo, da namerava abbe Lemire kot podpredsednik francoske zbornice odstopiti, in se tako ukloniti svojemu škofu.

Dnevne novice.

+ Državni poslanec dr. Vladimir Ravnihar bife sebe po zobeh. Izdajatelj in odgovorni urednik »Slov. Naroda« objavlja v »Narodu« dne 19. t. m. notico pod nadpisem: »Na čelu besedolomnikov«, v kateri strupeno napada gospoda dež. glavarja dr. Ivana Šusteršiča, ker je podpisal znani predlog večinskih strank, ki je bil v sobotni seji poslaniške zbornice vložen in ki, kakor znano, meri na to, da se dohodninski davek od 1600 do 10.000 K letnega dohodka ne poviša. Nadalje pa objavlja tudi držav. poslanec dr. Ravnihar v isti številki »fulminanten« članek »V torek odločitev«, v katerem dr. Šusteršiča napada, ker je podpisal predlog, da se dohodninski davek ne poviša v tisti meri, kakor to gospodarska zbornica zahteva. Če bi obveljal tisti kompromis, za katerega se dr. Ravnihar v »Slov. Narodu« tako ogreva, bi ravno tisti slovenski liberalci, ki zaslužijo letno 1600 do 10.000 kron morali vsako osebno dohodnino plačevati, kakor jo zdaj plačujejo in se torej »Slov. Narod« prav za prav za to zavzema, da naj jedro njegove stranke: uradniki, trgovci, obrtniki, učitelji, profesorji itd., ki nimajo letnih 10.000 K dohodkov, večjo osebno dohodnino kot zdaj plačujejo. Za to in nič za drugega v tem predlogu, ki ga pa ni podpisal deželni glavar dr. Šusteršič sam, marveč ga je poleg dr. Šusteršiča, bar. pl. Fuchsa, dr. pl. Gentilija, dr. Gustava Grossa, dr. Hrubana, dr. Leona, pl. Malfattija in viteza pl. Wassilka sopedpisal za mladočeški klub tudi po-

slanec Maštalka in torej tudi za tistega člana mladočeskega kluba dr. Ravniharja, ki zdaj bladi deželne glavarja dr. Šustersi-šča. Ali je to pošteno? Ali ni to največje licemerstvo, da dr. Ravnihar zdaj v »Slov. Narodu« blati dr. Šustersi-šča zato, ker se je zavzel za predlog, za katerega se tudi mladočeski klub in z njim dr. Ravnihar zavzema. Prvi je pa dr. Šustersi-šča predlog za to podpisal, ker mu gre kot deželnemu glavarju prvo mesto; če bi bil pa kak mini-ster poslanec ta predlog podpisal, bi ga bil pa dr. Šustersi-šča po konvencionalnih običajih za njim podpisal. Stvar dr. Ravniharjevega posebnega okusa je, da v tej zadevi objavlja sramotilne napade na dež. glavarja dr. Šustersi-šča.

+ **Svobodna šola na Koroškem.** Društvo »Svobodna šola« meni, da je na Koroškem prišel zanj čas žetve. Vsi slabih financ in vsled nevolje kmečkega ljudstva zavoljo obstoječega šolskega sistema hoče šolska oblast po celi deželi število razredov na ljudskih šolah skrajšati. To priložnost hoče porabiti »Svobodna šola« in izkoristiti za svoje protiverske namene; napovedala je v Celovcu, Beljaku, Borovljah, Špitalu, št. Vidu ob Glini in Trbižu protestne shode proti »poslabšanju« ljudskih in meščanskih šol.

+ **Cerkveni Glasbenik** vsled tiskarskega gibanja najbrže ne bo mogel iziti ta mesec. Če ne bo šlo drugače, izide v februarju dvojna številka. Cenjeni naročniki naj blagovolijo to notico na znanje vzeti in naj »Cerkv. Glasbenik« pred 15. februarjem nikar ne reklamirajo.

+ **Goriški deželni zbor** se skliče, kakor poroča »Tagespost«, koncem t. m. Zasedanje bo trajalo štiri tedne. Na dnevnem redu bo proračun za leto 1914 in manjše zakonske predloge.

+ **Shodi, tečaji in prireditve na Spod. Štajerskem.** V Jarenini se vrši v nedeljo dne 25. jan. po večernicah občni zbor pol. društva. Govori poslanec Roškar. — Pripravlja se tudi v Jarenini socialni tečaj za Jarenino in sosednje župnije. Shod in tečaj se bosta vršila v Ormigradi hiši, kjer je bila nekdanja Krambergerjeva gostilna (nad cerkvijo). — Socialni tečaj se pripravlja v št. Lovrencu na Dravskem polju za Dravsko polje in v št. Jurju ob juž. žel. Glede tečajev, če se bodo, čas in kedar se bodo vršili, se bo razglasilo v dotičnih krajih. Prosimo zaupnike, da pridno agitirajo. — V nedeljo dne 18. t. m. so bile sledeče prireditve: dr. Hohnjec je govoril na shodu v Galiciji pri Žalcu, urednik Žebot na shodu Orlov v Ormožu (dopoldne), urednika Moškerc in Žebot na obč. zboru skupine J. S. Z. v Gradcu (popoldne). Poleg teh se je vršilo še več drugih shodov in več veselice.

+ **Predpustna veselica »Narodne čitalnice«** v Celovcu je bila dobro obiskana. Častniški kor 17. pešpolka je bil zastopan po dveh častnikih. Ekscelencija gosp. dež. predsednik dr. Alfred baron pl. Fries-Skene se je opravičil in se baje ne bo udeležil nobene veselice.

— **Liberalni poštenjaki pri gasilnem društvu v Kranjski gori** — razgnani. C. kr. deželna vlada je z odlokom z dne 10. jan. 1914 št. 2523/pol. ex 1913 na podlagi § 24. zakona o društvenem pravu z dne 15. nov. 1867., drž. zak. št. 134 razpustila prostovoljno gasilno društvo v Kranjski gori. In čujte, kaj zanimivega pravi med drugim ta deželna vlada v svojem odloku: »Kakor so uradne poizvedbe dognale, je več članov prostovoljnega gasilnega društva v Kranjski gori sodnijsko predkaznovanih, medtem: Jakob Pečar radi hudodelstva uboja in težke telesne poškodbe ter radi prestopka pijanosti, Janez Žerjov radi prestopka tatvine, Andrej Jakelj radi hudodelstva utesnjanja osebnosti svobode, Andrej Grilec radi istega hudodelstva in Janez Čizmar radi prestopka tatvine.« To so torej tisti vzorni človekoljubi, kremeniti značaji, stebri narodne zavednosti, katere je tako lepo opeval poslanec Turk. Od takih gasilcev je še veliko pričakovati! Častitamo gospod Turk!

+ **K tiskarskemu sporu.** »Innsbrucker Nachrichten« so priobčile naslednje podatke: Tiskarske organizacije štejejo tačas 15.767 članov; premoženje je znašalo 3.960.000 K, dohodki leta 1912 so znesli 1.571.149 K. Štrajkovni sklad je boja dosegl poldrugi milijon kron. Od organiziranih tiskarjev jih štrajka okroglo 12.000. Na prvi pogled navedene številke imponirajo, če se pa bližje ogledajo, pa izgube svojo veličino. Vsak teden štrajka stane organizacijo 450.000 K, tako da se je štrajkovni sklad do danes najbrže skrcil že na polovico; saj traja boj v posameznih kronovinah že tri, štiri ali pet tednov, na Tirolskem že celo šest tednov. Sicer bi se lahko načelo ostalo premoženje organizacije, toda proti temu se bo dvignil energičen protest celo iz vrst za štrajk najbolj navdušenih članov. Kajti to premoženje ima namen podpirati invalidne, bolne, brezposelne in take pomočnike, ki so že doslužili 40 let, ter končno vdove in sirote. Na pomoč drugih socialno demokratičnih strokovnih organizacij ni veliko dati, kajti premoženje vseh teh organizacij s 428.363 člani — od katerih jih je pa leta 1913 skoro

3000 izstopilo, ne da bi bili novi pristopili — je znašalo leta 1912 samo 15.064.000 K. Ako bi se se nekaj tega denarja porabilo za tiskarsko gibanje, bi se s tem izpodrežalo življenje vsem ostalim organizacijam.

— **Umrl je** včeraj popoldne v Opatiji po kratkem bolehanju gospod Josip Bohinec, brat pokojnega č. g. Žige Bohinca in gospodičen Amalije in Matilde Bohinec, odpravitelj naših časopisov. Priporoča se prijateljem in znancom v pobožno molitev.

— **Pomanjkanje vode v Celovcu.** V Celovcu je pomanjkanje vode tako občutno, da je župan Metnec pod kaznijo prepovedal, rabiti vodo iz mestnega vodovoda za kopanje in čiščenje stranišč in na splošno ukazal, da naj se z vodo varčuje. Vzrok pomanjkanja vode pa ni samo občutna zima, ampak tudi celovški občinski svet. Pred leti je zaukazal, da se morajo vse hiše posluževati mestnega vodovoda, če ne, bodo morale za prazen nič plačevati, če tudi ne postanejo odjemalci vode iz mestnega vodovoda. Tako si je mestna občina hotela pomagati iz dolgov. Sedaj pa se po sestankom zopet grozi s kaznijo 20 K in več, če bodo rabili vode, kolikor je bodo potrebovali. Tako postopanje mestnih očetov napravi po mestu veliko nevolje in je obsojati.

— **Za stolnaga kapelnika v Celovcu** je imenovan neki Pavel Krieger. Služba stolnaga kapelnika ni bila razpisana, kakor bi bilo pričakovati. Na orglarski šoli bo torej zopet poučeval trd Nemec, ki slov. cerkv. glasbe prav nič ne pozna. Sploh se sliši o preuredbi orglarske šole, toda po načrtu, zoper katerega bo vsa slovenska duhovščina.

— **Novice iz Kranja.** Umrla je gđ. Marija Likozar, sestra posestnika in trgovca v Kranju. — Hišo št. 151 je prodal gosp. Franc Zajc, brivec v Ljubljani, gđ. Marjeti Sršen. — Višji oficijal Ivan Zupancič, referent v vojaških zadevah na kranjskem glavarstvu, je stopil s 1. jan. 1914 po dolgotrajnem službovanju v pokoj. Na njegovo mesto je prišel višji oficijal Josip Repič iz Krškega. — Kroj mojster Lovro Rebolj je opustil svojo podružnico v Škofji Loki in otvoril v Bizjakovi hiši na Glavnem trgu novo podružnico. — Zadržna bolniška blagajna se je preselila iz hotela »Nova pošta« na Glavni trg v Žan Pollakovo hišo.

— **V pijanosti se je ustrelil** v Celju mizarski pomočnik Mihael Szekacs.

— **Umrl je** v Celovcu tiskarnar Karl Röschnar.

— **Osebe, ki so dolžne plačevati vojaško takso,** se morajo javiti vsaj do 31. jan.

— **Oseba vest.** Nikolaj Žagar, profesor na drž. gimnaziji v Mariboru, je pomaknjen v 7. čin. razred.

— **Wastian in Südmarka.** Vodstvo »Südmarka« razglašja v graškem Volksblattu, da se je društveno nadzorstvo prepričalo, da Wastian »ni jemal« Südmarkinega denarja. Ta Südmarkin razglas je prišel radi tega tako pozno v liste, ker je bil v Gradcu štrajk tiskarskih stavcev.

— **Pogreb grofice Stürgkh,** matere ministrskega predsednika grofa Stürgkha, se je vršil v Halberstadt. Udeležilo se ga je mnogo članov odličnih rodbin, članov gosposke zbornice, duhovnikov, med njimi dekan ljutomerski vitez č. g. M. Jurkovič.

— **»Hrvatske Novosti«** v Zagrebu so prenehale izhajati. Dosedanji urednik »Hrvatskih Novosti« g. Ante Brozović je vstopil v uredništvo »Hrvatske«.

— **V kleti se je zastrupila.** Iz Beljaka poročajo: Gostilničar Josip Bukan se je zastrupil v kleti, ko je žvepljal sode. Njegovo stanje je brezupno.

— **Visoka gosta v Opatiji.** Črnogorski prestolonaslednik princ Danilo in prestolonaslednica Milica sta došla v Opatijo, kjer ostaneta 14 dni.

— **Oskrba na starost.** 64letni Filip Fale je zmrznil na cesti pri Rojah. Cesta — oskrba na starost!

— **Iz politične službe.** Za okrajnega glavarja na Kranjskem je imenovan okrajni nadkomisar Edvard Grunn.

— **Dunajski Slovenci** se vabijo k sklopičnemu večeru, ki se vrši v soboto dne 24. jan. t. l. ob pol 8. uri zvečer v mali dvorani »Slovenske besede« (hotel Post). Vstop je prost, čisti prebitek se porabi v namene šole za slovenski jezik.

— **Ponesrečena jadrnica.** Iz Zadra se poroča, da je zadela jadrnica »Ružanica« na rt Maoni in je pod vodo poškodovana. Boje se, da se ne potopi.

— **Nov kartel na Ogrskem.** Dne 18. t. m. so ustanovili kartel tvornic, ki izdelujejo na Ogrskem užgalice. Novi kartel je sklenil pogodbo z avstrijskim kartelom.

— **Avstroogrška banka** zniža 20. t. m. obrestno mero za pol odst.

— **Po nesreči usmrtil se** je 16. t. m. nadporočnik v. Gottberg, ko je skočil z nabito puško čez jarek. Puška, nabita s šroti, se je izprožila in je strel zadel poročnika v glavo, ki se je mrtev zgrudil na tla.

— **Zastrupila se je** 7letna hčerka trgovca Ortnerja v Mavnu. Dekletu so izruvali zob, pa se je pri tem zastrupila kri. Dekle je umrlo.

— **Adamovičeva zahteva od Leopolda Wöllinga denar.** Dne 19. t. m. so na Dunaju zopet razpravljali o zahtevi Viljemine Adamovičeve, ki zahteva od svojega prejšnjega moža alimentacijo; Wölling pa vsako podporo odklanja, češ da sam nima sredstev. Razpravo je sodišče odgodilo, da poizve, če je res, kar trdi Adamovičeva, da dobiva prejšnji nadvojvoda, sedanjí Adolff Wölling, od dvora letno apnazo 40.000 K.

— **Na Reki izsledili družbo ponarejalcev bankovcev.** Obmejna policija na Reki je izsledila veliko družbo, ki ponareja bankovce. Neki Rečan je ovdal reški policiji, da ponareja in širi ponarejene bankovce vinski trgovec Vincenc Lunyevics v Tržiču (Monfalcone). Ovdatelj je bil z Lunyevicsom sam v zvezi, a se je posledic ustrašil in je zato zločin ovdal. Pri Lunyevicsu so izvedli hišno preiskavo in ga aretirali, zaprli so tudi Tržičana Savalica, pri katerem so našli 92 ponarejenih bankovcev po sto in 185 po petdeset lir. Dognali so, da ima Lunyevics tudi na Hrvaškem sokrivce. V Prezidu so zato zaprli Štefana Proho. Poizvedovanja vodita reška in tržaška policija.

— **Nasledki alkohola.** V Šmartnem občina Moste je Frana Marolta iz Obrij po domače Budin iz Tomačevega v prepiru sunil z nožem v prsa. Marolta so prepeljali v dež. bolnico. — V Bizaviku je v prepiru slikar Franc Korošec ugriznil v brado 33 let starega Ivana Mojskerc. Ta »prijaznost« je bila tako občutna, da se Mojskerc sedaj nahaja v dež. bolnici.

— **Vreme v Trstu** se je zopet poslabšalo. Od nedelje zvečer razsaja burja, ki je že dosegla 80 km hitrosti v eni uri. Toplomer kaže v ponedeljek popoldne +2.

— **Smrtna kosa.** Št. Peter pri Grabštanju. Umrla je dne 15. t. m. Marija Kulterer, p. d. Štefanova mati, skrbna in verna mati sedmero sinov in dveh hčera. Sveti ji večna luč!

— **Za pravega učitelja na kotorski gimnaziji** je imenovan Jurij Zgorelec.

— **Dol pri Hrastniku.** V nedeljo dne 11. jan. je bil občni zbor izobr. društva. Govoril je č. g. dr. Josip Hohnjec iz Maribora. V svojem govoru je nam pokazal namen in pomen naših katol. organizacij. Med poslušalci je bilo posebno veliko kršč. moč in mladeničev, ki so živahno pritrdjevali besedam g. govornika. Novi odbor se je sestavil tako: preds. Karol Bantan, posestnik, podpreds. Anton Vetrnik, župnik, tajnik. Mih. Orožen, pos. sin, njegov nam. Anton Brinar, posestnik, blagajnik Anton Peršuh, kaplan, njegov nam. Franc Stravs, posestnik, knjižničar Mih. Strukeli, poštni sluga, preglednika računov Franc Majcen in Jakob Drakler, oba trgovca. Po večernicah je bil ustanovni shod »Deželske zveze«. Prišlo je veliko mladen in žen, ki so z napeto pozornostjo sledile govoru č. g. dr. Jos. Hohnjeca, ki jim je razložil, kaj je pravo kršč. življenje in kaj je namen deželskih zvez. K novi ustanovljeni zvezi je pristopilo čez 40 slov. deklet.

— **Št. Lenart nad Laškim.** C. kr. okr. glavarstvo v Celju je prošnji tukajšnjega župana g. Vinko Lapornik ugodilo, ter zaukazalo nadomestno volitev, pri kateri je bil dne 4. jan. izvoljen g. Anton Jančič, posestnik in cerkveni ključar v št. Lenartu županom. Ta je torej že tretji župan novoustanovljene občine sv. Lenarta nad Laškim. Čudna usoda zasleduje župane imenovane občine! Prvi, Ferd. Trupej, je po preteku pol leta umrl, Vinko Lapornik je izginil dne 18. aprila 1913 svojo ženo, kar ga je primoralo, da je odložil župansko čast.

— **Ormož.** Velika liberalna zvezda je zasvetila v našem mestecu, ki leži, kakor je Spodnještajercem znano, tik ob hrvaški meji ob Dravi. Advokat dr. Ferdo Lašič je tisti meteor, ki razsvetljuje naše gnezdo. Mož bi rad postal velik. Čudež se svoji naravni in duševni velikosti je naskočil pri letošnjem občnem zboru Čitalnice, svojega advokatskega konkurenta dr. Gvidona Serneca in ga je hotel vreči s predsedniškega stolca. A ni mu »ratalo«. Ker ni postal predsednik, osnoval je svojo liberalno stranko, tako, da glešamo sedaj Ormožanci dve liberalni stranki. Gosp. dr. Lašiču k uspehu čestitamo, posebno pa k njegovim kupčijam.

VOLITEV PREDSEDNIKA TRŽAŠKE TRGOVSKE ZBORNICE.

Dne 19. t. m. je bil izvoljen za predsednika tržaške trgovske zbornice s 24 glasovi vitez Scaramanga, protikandidat vitez Brunner je dobil 20 glasov, ena glasovnica je bila prazna. Scaramanga pripada laškonacionalni struji, Brunner pa je nepristransk.

Razne stvari.

— **Pariški nadškof** o časopisju. Na zadnjem občnem zboru društva za razširjanje dobrega časopisja je pariški nadškof kardinal Amette izrekel te-le besede: »Srčna skrb me prevzema, ko zjutraj po mestu grede v tolikih rokah vidim cerkvi

sovražne in nenravne liste. Srečnega bi se štel, če bi se v vsaki župniji moje škofije nahajal dobro organiziran časniški odsek, ki bi predvsem katoličane pa tudi indiferecentne opominjal na dolžnost, da bi brali samo dobre časnike. Ko bi se vendar časniški apostolat povsodi in z vneto izvajal! Nobeno delo za rešitev duš in naše dežele ni važnejše in nujnejše, nego razširjanje dobrega časopisja. Nobena stvar ni vašega požrtvovanja, vaših trudov in nesebičnih prizadevanj bolj vredna, nego ta. Iz tega srca prosim Boga, da bi Vaše delo blagoslovil in dal obroditel bogate sadove.«

— **Češki duhovnik - učenjak odlikovan.** Jan. Št. Brož, župnik pri Sv. Vavrlu v Dolge, Nebraska, duhovski konsultor v omaški škofiji, član državnega zgodovinskega društva v Nebraski, član Mississippi Valley Historical Association, je bil nedavno tega izvoljen za člana »International Congress of Amerikonists«, ki bo imel seje v Washingtonu od 5. do 11. oktobra 1914, a drugi njegov odsek v La Paz v Boliviji. Rečeni kongres je iz preiskovalcev, ki se pečajo z antropolojskimi študijami severne in južne Amerike in se shaja vsaki dve leti enkrat v Starem, enkrat v Novem svetu. Jan. Štefan Brož je tudi kakor pesnik na dobrem glasu. Njegove pesmi prinaša običajno st. louiski »Hlas«, kjer zdaj izhaja njegova velika epična pesem iz življenja američanskih Čehov.

— **Češki duhovnik - umetnik odlikovan.** Nj. Prevzv. Ivovski nadškof, metropolit grof Szcepticki je imenoval češkega akademika slikarja župnika Edvarda Neumanna za pravega svetnika svojega konzistorija v priznanje njegovih umetniških del verskega značaja. Izmed teh je najpomembnejši unionistiški ikonostas, ki krasi hišo Gospodovo na moravskem Velegradu. Za drugo svoje delo »Slovenstvo se klanja sv. Cirilu in Metodu« je bil umetnik odlikovan z redom sv. Cirila in Metoda, ki ga podeljuje solifski nadškof.

— **Morje požrla štiri vasi.** Na pomorjanski obali je te dni štiri vasi zadela usoda starodavne Vinete: Razburkani valovi Vzhodnega morja so jim izpodjedli tla in jih za vedno pokopali na morskem dnu. Vasi Dumkerot, Laase, Sorenhofen in Bauernhofen so ležale na ozkem pasu kopnega. Minulo soboto so valovi na enem mestu predrli kopno in voda je začela tako hitro rasti, da so se ljudje komaj rešili na strehe; čolne so valovi vse odnesli. Živina je potonila v hlevih. Toda tekem 30 ur je voda izpodjedla in podrta tudi hiše in prebivalci so se plavajoč rešili v zadnjo močno zgrajeno in najvišje ležečo hišo, kjer v mrazu in lakoti še sedaj čakajo rešitve. Na pomoč poslano vojaštvo je zagazilo v vodo do vratu, a le ni moglo do nesrečnikov in se je moralo vrniti.

— **Odvetnika stopila v duhovsko semenišče.** Dva priljubljena voditelja francoske katol. mladine sta te dni zapustila svoj odvetniški poklic, v katerem sta živela velik ugled, in stopila v duhovsko semenišče.

— **150.000 kron** poveril je začasni ravnatelj dunajskih knezonskoškofijskih posestev tekem starih let Rudolf Schernhorst.

— **Mater ustrelil je** v Karolinovem pri Prahi kavarnar Samal, ker mu ni hotela dati denarja. Morilca so zaprli.

— **Izpopolnitev laškega zračnega brodoma.** »Stampa« poroča, da nadomeste sedanja dva bataljona laškega zračnega brodoma z dvema poveljstvom, ki jima podrede pododdelke. Ustanovi se centralni zavod za zrakoplovstvo. Ustanovi se tudi zbor letalcev prostovoljcev.

— **Ruski vojak roparji.** V Peterburgu so našli v častniški jahalnici mrtva dva tatarska krošnjarja, ki sta bila oropana. Sumijo, da so krošnjarja usmrtili in oropali trije častniški slugi.

HUDA ZIMA.

V Krkonoših na Češkem je več dni snežilo. Sneg leži meter visoko. Promet je zelo oviran in deloma nemogoč. Dva dečka sta zmrznila. V Odesi je divjal snežni vihar dva dni. Nasip novega pristanišča za izkladanje žita je vihar porušil. Parniki so morali v pristanišču ostati. Vlaki imajo velike zamude. V antwerpskem pristanišču je radi zime promet nemogoč. V osmih dneh je v Antwerpnu 26 oseb zmrznilo.

TANGO.

Poveljnik ruskih gardnih čet je častnikom tango prepovedal.

Ljubljanske novice.

— **Ij Dekoracijski odsek za veliko meščansko predpustno zabavo,** ki se vrši v soboto dne 31. t. m. v »Unionu«, ima sejo danes ob 9. uri zvečer.

— **Ij Umrl je** v deželni bolnici Fran Pevec, tovarnik v Ivanu, star 53 let.

— **Ij Iz pisarne slov. gledališča.** Kot odgovor na razne vesti, ki se širijo po mestu o obustavi plač in odpusta dramskega osebja, izjavlja podpisana uprava, da so iste samo v toliko istinite, v kolikor je potrebno, da si zagotovijo domačemu ansamblu vsaj za mesec marec t. l. seveda

Zadošča dopisnica na pisarno „Slovenske Straže“ v Ljubljani.

Podružnicam „Slovenske Straže“.

Določite člana, ki naj prevzameta agitacijo, da se tudi v sosednji župniji ustanovi podružnica »Slovenske Straže«, ako je še ni.

Preglejte povsod imenik članov, pridobite povsod novih članov, poberte udnino in jo pošljite takoj vodstvu v Ljubljano. Glejte, da vsaka podružnica po številu udov napreduje in nobena ne nazaduje. Povsod pokažite življenje!

Ustanovite pomožni odbor za agitacijo za društveno blago! Tudi vsa naša mladeniška organizacija naj pomaga pri tem.

Ce o tem ena seja ne zadošča, imejte več sej. Naši narodni nasprotniki se gibljejo, na delo tudi mi. Pri vsaki seji poročajte o uspehu te agitacije.

Preskrbite tudi naročila za naše nabiralnike, kolke, računske listke. Stopite okoli onih, od katerih se je naupati, da jih bodo naročili in skupna naročila pošljite pisarni »Slovenske Straže« v Ljubljani.

Vsak odbornik, vsaka odbornica naj opozarja drug drugega, da se delo res živahno prične, da ne zaostane, ampak da se živahno nadaljuje v ponos župnije, v ponos občine. Povsod vam bodi prva čast kolikor največ storili za zatiranje obmejne brate in sestre!

Mirno in suho

219

stanovanje

iščeta dve ženski: eno večjo sobo, kuhinjo in pa pritlikline, ali dve manjši sobi, v pritličju ali prvem nadstropju in sicer v mestu za majev termin. Ponudbe sprejema uprava lista pod »Stanovanje« št. 192.

V Celju

v središču mesta se proda hiša z veliko delavnico, primerno za obrtnika. Več pove M. Wratschko, Gradec, Tegetthofg. 14.

Mladenich

star 30 let, začasno še samski, išče službe oskrbnika, sluge ali vrtnarja v kaki graščini ali oskrbništvu. Sprejme tudi službo cerkvenika v kaki mestni župniji ali stolnici, pa tudi kaj temu primerne. Nastop s 1. marcem ali pozneje. Ponudbe sprejema uprava lista pod št. 194.

Konfekcija

za moške, ženske in otroke v veliki izbiri po zanesljivih stalnih cenah v podružnici tvrde R. Miklauc

„Pri Škofu“

Ljubljana, Pred Škofijo šte. 3, (Medena ulica).

Poseben oddelek i. nadstropje Cenik na zahtevo brezplačno in poštne prosto. 2622

Ustanovljeno 1. 1893.

Ustanovljeno 1. 1893.

Uzajemno podporno društvo

v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

sprejema in obrestuje hranilne vloge po

5%

Rentni davek plačuje iz svojega. Zunanji viagatelj so za pošiljanje denarja na razpolago brezplačno položnice poštne hranilnice.

Društveno lastno premoženje znaša čez 600.000 K. Deležnikov je bilo koncem leta 1912 2906 z 18167 deleži, ki reprezentujejo jamstvene glavnice za 7.085.130 K.

Načelstvo:

Predsednik: Andrej Kalan, prelat in stolni kanonik v Ljubljani.

I. podpredsednik:

Ivan Sužnik, stolni kanonik v Ljubljani.

II. podpredsednik:

Karl Pollak ml., tovarnar v Ljubljani.

Člani: Dr. Ferdo Čekal, stolni kanonik v Ljubljani; dr. Jožef Gruden, stolni kanonik v Ljubljani; Anton Koblar, dekan v Kranju; dr. Fran Papež, odvetnik v Ljubljani; Ivan Dolenc, c. kr. profesor v Ljubljani; B. Remec, ravnatelj trg. šole v Ljubljani; dr. Viljem Schweitzer, odvetnik v Ljubljani; Luka Smolnikar, kurat; dr. Aleš Ušeničnik, profesor bogoslovja v Ljubljani; Frau Verbič, c. kr. gimn. profesor v Ljubljani; dr. Ivan Zajc, zdravnik in deželni odbornik v Ljubljani; dr. Ignacij Žitnik, stolni kanonik, drž. in dež. poslanec v Ljubljani.

Nadzorstvo:

Predsednik: Anton Kržič, c. kr. profesor in kanonik v Ljubljani. — Člani: Anton Čadež, katehet v Ljubljani; Ivan Mlakar, profesor; v Ljubljani; K. Gruber, c. kr. fin. rač. oficijal v Ljubljani; Avgustin Zajc, c. kr. rač. revident in posestnik v Ljubljani.

Razstava samoigradnih cerkv. orgel

od 19. do 26. januarja 1914.

Ker je ta samoigradni aparat pri nas še neznan, si dovoljujem velečastiti gg. duhovnike, organiste in privatnike na to najnovejšo pnevmatično napravo opozoriti, da si jo med navedenim časom v moji delavnici lahko vsak prosto ogleda. — Z velespoštovanjem

Anton Dernič, izdelovatelj orgel, Radoljica, Lancovo.

Bliza se stavbena sezona!

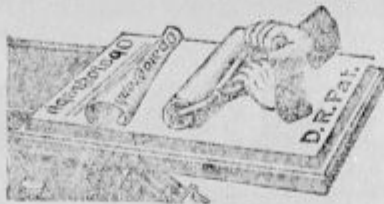
Usojam si vpljudno naznaniti, da sem opremil z najboljšimi pripomočki tesarsko obrt

da jo morem priporočati kot najsolidnejšo in najcenejšo tvrdko, ne glede na veliko množino vsakovrstnega dela tesarskega obrata.

Vdani

Fran Martinec
mestni tesarski mojster
Ljubljana, Prule 8.

Razmnoževanje pisave potom steklene plošče!

Mezrabljiva steklena (opalna) plošča.

Aparat je zelo preprost in ne zahteva nobene stiskalnice in tudi ne pride nobena masa (želatin itd.) ali gosta tinta v poštev. Ceniki, vzorci tiska in reference zastoj. Brezobvezno razkazovanje.

THE REX Co., Ljubljana, Selenbargova ul. 7. Telefon št. 38.

Zaloga pisalnih in razmnoževalnih strojev, njih potrebin ter pisarnskih oprav. 101

Krepkega dečka

iz poštene hiše s primerno šolsko izobrazbo in pridno

trgovsko pomočnico

sprejme tvrdka Jos. Errath v Mokronogu.

[Naprodaj je poceni še dobro ohranjen]

potovalni kožuh

z lisičjo kožuho. Pojasnila daje tvrdka Wanek, Sv. Petra cesta. 191

Zanesljivo dobro

blago za moške in ženske obleke najdete 3428

„Pri Škofu“

Ljubljana zraven škofije. (Fazite na podobo škofa pri vходу.)

U prvem nadstropju je veliko skladišče izgotovljenih oblek.

500 kron!

Vam plačam, ako Vam moj uničevalec „RIAMAZILO“ ne odpravi Vaših kurjih oces bradavic in trde kože v treh dneh brez bolečin. Cena lončku z jamstvenim pismom K 1—, 3 lončki K 2-50. Na stotine pohvalnih in priznanih pisem. 3642

Kemeny, Kaschau (Kassa) I.

Poštni predal 12/160, Ogrsko.

! Odkar zajtrkujem in južnam!

sladni čaj

ne maram za noben drug zajtrk in se čutim zdravega, močnega in prihranjen polovico denarja v gospodinjstvu tudi na mleku in stadjorju. Za dojenčke ni boljšega redilnega sredstva. Take pohvale dohajajo vsak dan pri zopetnih naročilih Trnkoczy-jevega sladnega čaja, znamke SLADIN pri izdelovatelju, lekarnarju Trnkoczy v Ljubljani zraven rotovža, kateri je vzgojil s sladnim čajem svojih 8 zdravih otrok. Po pošti najmanj 5 zavitekov K 4—, poštni zavitek 5 kg po 15 zavitekov K 10— franko. Zavitek 1/4 kg po 60 vin. tudi pri trgovcih. Glavne zaloge na Dunaju: v lekarnah Trnkoczy, Schönbrunnerstrasse 109, Radeckypiaz 4, Josefstädterstrasse 25. V Gradcu: Sackstrasse 4. 109

Ustanovljena leta 1800.

Najstarejša svečarska tvrdka

FR. ŠUPEVC

Ljubljana, Prešernova ul. 7.

Odlikovana na mnogih razstavah, kakor tudi v Rimu 1911 z veliko zlato kolajno in z grand-prixom.

priporoča velečastiti duhovščini kakor tudi sl. občinstvu zajamčeno pristne

čebelno-voščene sveče

za cerkev, pogrebe in procesije

voščene zvitke, izborni med platanec

ki se dobiva v steklenicah, skatljah in skafih poljubne velikosti.

Za obilna naročila se toplo priporoča in zagotavlja točno in pošteno postrežbo. 3914

C. kr.
kmetijska družba
kranjska
v Ljubljani (ustan. 1767. l.)

je najstarejši kmetijski zastop v Avstriji, ki nudi svojim udom največje ugodnosti, ne da bi udje imeli kakšno drugo denarne obveznosti, kakor da plačajo na leto 4 K udnine. Udje prejema družbeno glasilo »Kmetovalca« zastoj.

„Kmetovalec“
s prilogi
„Konjorec“ in „Perutinar“
(XXXI. letnik)

je najstarejši, na obširnejši in bogato s podobami opremljen kmetijski list v slovenskem jeziku, ki ne sme manjkati v nobeni slovenski kmetijski hiši, kjer im je kaj mar za gospodarski napredek. Izhaja v obsegu dveh pol po dvakrat na mesec. Naročnina je 4 K na leto. Za ude kranjske družbe zastoj. Posamezne številke zastoj na ogled.

Gospodarske
polpre-
šine,

kakor sadno drevje, semena, umetna gnojila, močna krmila itd., dobivajo udje c. kr. kmetijske družbe v najboljši kakovosti, z zajamčeno vsebino po najnižjih cenah ter je vsaka prevara izključena.